

СИЛАБУС
з курсу «Мікро- та макроекономіка»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 8 кредитів (ECTS): 60 годин лекцій, 60 годин – практичні заняття, 120 годин – самостійна робота, екзамен (3-й семестр), екзамен (4-й семестр)..

Викладач курсу – Шibaєва Наталія Володимирівна, д.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/shibaieva-natalija-volodimirivna-2>).

Опис курсу

Приреkwізити – базові знання з дисциплін Економічна теорія, Вища математика.

Постреkwізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: Фінанси підприємства, Фінансовий ринок, Фінансова статистика, Міжнародні фінанси, Економіка підприємства, Державне та регіональне управління.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги). Дисципліна вивчає формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання; закономірності поведінки суб'єктів мікрорівня та механізму функціонування національної економіки.

Структуру та зміст курсу побудовано на основі інтегральних мікроекономічних концепцій, які досліджують загальні мікроекономічні питання, теорію поведінки споживача, теорію фірми; класичних і новітніх макроекономічних теорій, практичного досвіду реалізації основних напрямів макроекономічної політики держави.

Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має з'ясувати коло мікроекономічних проблем, шляхи їх вирішення у межах сучасних мікроекономічних концепцій; розуміти основні закономірності функціонування змішаної економіки ринкового типу, умови досягнення макроекономічної рівноваги за відсутності та з використанням інструментів фіскальної і монетарної політики держави.

По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має розуміти закономірності поведінки фірм та домогосподарств, прийняття рішень для максимізації цільових функцій, знати основні показники, що визначають функціонування і розвиток національної економіки, наслідки використання важелів економічної політики держави, їх вплив на зміну умов досягнення макроекономічної рівноваги.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- фактори, що впливають на досягнення ринкової рівноваги і порушення ринкової рівноваги;
- основні концепції теорії споживчого вибору; базові поняття теорії виробництва;
- основні теоретичні підходи щодо сутності та існування фірм;
- характеристики поведінки фірм за умов різних ринкових структур;
- закономірності формування цін на ресурси та їх використання на окремих факторних ринках;
- сутність загальної рівноваги та економічної ефективності;
- основні показники, які характеризують функціонування національної економіки;
- фактори, що впливають на досягнення макроекономічної рівноваги та її порушення;
- основні економічні проблеми макрорівня;
- основні концепції сучасної макроекономічної теорії;

- роль держави в системі макроекономічного регулювання;
- характеристики інструментів фіскальної та монетарної політики держави;
- закономірності впливу фіскальної і монетарної політики на економіку країни;
- динамічні аспекти макроекономічних процесів;

уміти:

- з'ясувати механізм дії економічних законів і особливості їх прояву на мікрорівні;
- робити комплексний аналіз попиту та пропозиції, розраховувати коефіцієнти еластичності;
- пояснити умови досягнення рівноваги споживача;
- розглядати проблеми оптимізації виробничих витрат за допомогою виробничих функцій;
- досліджувати поведінку фірм в умовах різних ринкових структур;
- проводити аналіз поведінки фірм на ринках факторів виробництва;
- розв'язувати задачі з курсу «Мікроекономіка»;
- з'ясувати механізм дії економічних законів, особливості їх прояву на макрорівні;
- робити комплексний аналіз стану економіки країни;
- пояснити умови досягнення макроекономічної рівноваги;
- розглядати проблеми сучасної ринкової економіки за допомогою макроекономічних концепцій;
- аналізувати наслідки державної економічної політики;
- розв'язувати задачі з курсу «Макроекономіка».

Мета курсу – формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання; розкриття механізму функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та апробованих економічною практикою; формування систематизованих знань у майбутніх фахівців щодо закономірностей функціонування економіки країни.

Завдання курсу – на базі системного підходу, діалектичного методу, індукції та дедукції, історичного і логічного методів пізнання, функціонального аналізу, економічного моделювання, граничного аналізу забезпечити засвоєння студентами знань щодо загальних закономірностей економічної діяльності на мікрорівні та макрорівні;

Завдання в межах мікроекономіки:

- надати знання про базові положення мікроекономічної теорії;
- навчити студентів володінню методологією маржиналізму та інструментарієм мікроекономічного аналізу;
- науково обґрунтувати економічні рішення суб'єктів мікрорівня;
- розкрити механізм функціонування ринку та сутність важливіших мікроекономічних категорій;
- розуміти основні риси раціональної економічної поведінки фірм та домогосподарств;
- підготувати до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

Завдання в межах макроекономіки:

- надати знання про базові положення сучасної макроекономічної теорії;
- навчити студентів володінню інструментарієм макроекономічного аналізу;
- науково обґрунтувати доцільність та можливі наслідки економічної політики держави;

- розкрити механізм досягнення макроекономічної рівноваги;
- підготувати до вивчення дисциплін, що базуються на макроекономічній теорії.

Компетентність, що забезпечує.

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими мікро- і макроекономічними категоріями, новітніми концепціями, технологіями та методами дослідження економічних явищ і процесів на мікро- та макрорівні, вміло застосовувати аналітичний інструментарій мікро- та макроекономічного аналізу для розуміння поточного стану і визначення перспектив розвитку фірм, домогосподарств, національної економіки.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. Теорія поведінки споживача

Лекції:

- Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки. Основні принципи економічного мислення.
- Тема 2. Теорія граничної корисності та поведінка споживача.
- Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача.
- Тема 4. Аналіз поведінки споживача.
- Тема 5. Попит і пропозиція, їх взаємодія.
- Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства.

Практичні заняття:

- Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки.
- Тема 2. Попит і пропозиція, їх взаємодія. Ринкова рівновага
- Тема 3. Державне регулювання ринку
- Тема 4. Концепція еластичності
- Тема 5. Теорія граничної корисності та поведінка споживача.
- Тема 6. Ординалістська теорія поведінки споживача.

Змістовий модуль 2. Теорія фірми

Лекції:

- Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.
- Тема 8. Витрати виробництва.
- Тема 9. Ринок досконалої конкуренції.
- Тема 10. Монопольний ринок.
- Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція.
- Тема 12. Ринок факторів виробництва.
- Тема 13. Загальна рівновага та економіка добробуту.
- Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

Практичні заняття:

- Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.
- Тема 8. Теорія фірми (Мікроекономічна модель підприємства). Витрати виробництва.
- Тема 9. Ринок досконалої конкуренції. Монопольний ринок.
- Тема 10. Олігополія та монополістична конкуренція.
- Тема 11. Ринок факторів виробництва.

Тема 12. Загальна рівновага та економіка добробуту. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

Змістовий модуль 3. Основні макроекономічні проблеми

Лекції:

- Тема 1. Макроекономіка як наука.
- Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.
- Тема 3. Макроекономічна нестабільність.
- Тема 4. Сукупний попит та сукупна пропозиція.
- Тема 5. Споживання, заощадження та інвестиції.
- Тема 6. Сукупні видатки і ВВП.

Практичні заняття:

- Тема 1. Макроекономіка як наука.
- Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.
- Тема 3. Макроекономічна нестабільність.
- Тема 4. Сукупний попит та сукупна пропозиція.
- Тема 5. Споживання, заощадження та інвестиції.
- Тема 6. Сукупні видатки і ВВП.

Змістовий модуль 4. Макроекономічне регулювання

Лекції:

- Тема 7. Держава в системі макроекономічного регулювання.
- Тема 8. Фіскальна політика.
- Тема 9. Грошовий ринок та монетарна політика.
- Тема 10. Механізм зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 11. Ринок праці та соціальна політика.
- Тема 12. Економічне зростання.

Практичні заняття:

- Тема 7. Держава в системі макроекономічного регулювання.
- Тема 8. Фіскальна політика.
- Тема 9. Грошовий ринок та монетарна політика.
- Тема 10. Механізм зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 11. Ринок праці та соціальна політика.
- Тема 12. Економічне зростання.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: перший семестр(мікро-): модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, екзамен – 40% семестрової оцінки. перший семестр (макро-): модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, екзамен 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua